

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 714/2021-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Takáčom, Horná 51, Banská Bystrica, proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15CoPr/1/2018 z 24. októbra 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7Cdo/108/2019 z 28. januára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 17. mája 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, z ktorej vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou Okresnému súdu Brezno 21. októbra 2015 domáhal neplatnosti skončenia pracovného pomeru, určenia neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa a určenia, že pracovný pomer trvá proti žalovaným Základnej škole s materskou školou [REDAKČNÝ ZNAČENIE] a starostovi obce [REDAKČNÝ ZNAČENIE]

2. Okresný súd rozsudkom č. k. 3Cpr/4/2015 z 24. mája 2017 žalobu sťažovateľa zamietol. Okresný súd považoval za preukázané, že učitelia zistili pri ročnom zúčtovaní, že im neboli odvedené do poisťovne mesačné príspevky do tretieho piliera za obdobie 6 mesiacov, hoci z výplatných listín považovali za preukázané, že tieto mesačné príspevky im boli zrazené zo mzdy. Na základe uznesenia obecného zastupiteľstva č. 27/2015 z 23. marca 2015 bola v škole vykonaná finančná kontrola v dňoch 9. apríla 2015 až 20. mája 2015. Výsledky finančnej kontroly boli podľa súdu znepokojivé. Dĺžka podlžnosti školy voči tretím subjektom bola vo výške 28 564,25 eur. Z uvedeného dôvodu rada školy predložila starostovi obce návrh na odvolanie sťažovateľa z funkcie riaditeľa školy. Starosta obce listom z 26. augusta 2015 s odkazom na uznesenie rady školy z 19. augusta 2015 č. 2/2015 odvolal sťažovateľa z funkcie riaditeľa školy dňom 26. augusta 2015. Okresný súd tak bol toho názoru, že list obsahoval všetky zákonom požadované formálne náležitosti.

3. V časti skončenia pracovného pomeru sťažovateľa so základnou školou došiel súd k záveru, že už 26. augusta 2015 sťažovateľ prejavil vôľu skončiť pracovný pomer so základnou školou, že nemieni zostať pracovať v základnej škole a po stretnutí 27. augusta 2015 sa sťažovateľ opakovane a pred viacerými svedkami vyjadril, že učiť a pracovať v základnej škole nebude. Sťažovateľ podľa súdu súhlasil so skončením pracovného pomeru, pričom 27. augusta 2015 došlo k dohode na skončení pracovného pomeru dňom 26. augusta 2015, o čom bola podľa vyjadrenia svedkov napísaná dohoda o skončení pracovného pomeru v dvoch vyhotoveniach, podpísaná sťažovateľom a základnou školou. Jedno vyhotovenie bolo odovzdané sťažovateľovi a druhé ponechané základnej škole. Následne došlo k odcudzeniu neznámou osobou vyhotovenia dohody, ktoré sa malo nachádzať v základnej škole. Súd však poznamenal, že písomná forma dohody o skončení pracovného pomeru nie je podmienkou jej platnosti, takúto dohodu možno uzatvoriť aj ústne alebo konkludentne, preto bol toho názoru, že medzi sťažovateľom a základnou školou došlo k skončeniu pracovného pomeru dohodou uzatvorenou 27. augusta 2015.

4. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil so stotožnením sa s jeho závermi. V odôvodnení poznamenal, že okresný súd správne zistil, že v čase odvolávania žalobcu z funkcie riaditeľa existoval odôvodnený návrh rady školy na odvolanie sťažovateľa z funkcie riaditeľa, a to uznesenie rady školy. Pokiaľ bola finančná kontrola vykonaná v dňoch 9. apríla 2015 až 20. mája 2015 hlavným kontrolárom obce [REDAKOVANÉ] a bola vypracovaná správa o výsledku následnej finančnej kontroly, nie je dôvod spochybňovať, že kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

5. Sťažovateľ proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie, v ktorom namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa v časti namietaných väd zmätočnosti odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci, odmietol podľa § 447 písm. f) CSP. Napadnuté uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 17. marca 2021.

6. Ústavnému súdu bolo 22. októbra 2021 doručené oznámenie od pôvodného advokáta sťažovateľa JUDr. Romana Dulu, Horná 15, Banská Bystrica, ktorým ústavnému súdu oznámil, že od 5. októbra 2021 má pozastavený výkon advokácie a jeho ustanoveným zástupcom je JUDr. Juraj Takáč.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa odvodzoval od toho, že bolo vykonané neoprávneným subjektom, v odvolaní nebol uvedený dôvod odvolania a finančná kontrola, na základe ktorej odvolali sťažovateľa z funkcie riaditeľa základnej školy, bola nezákonná. Tiež uviedol, že žalovaní prezentovali viacero verzií, ako malo dôjsť k skončeniu pracovného pomeru, pričom prezentovali aj tri rôzne dátumy, kedy k skončeniu pracovného pomeru malo dôjsť. Preto je toho názoru, že všeobecné súde nedostatočne zistili skutkový stav vecí a s jeho argumentmi sa nevyrovnali.

8. Na základe uvedeného sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny, práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“). Tiež navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a napadnutý rozsudok krajského súdu, priznať primerané finančné zadost'učinenie 6 000 eur a náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu uplatnených práv rozsudkom krajského súdu:

9. Z ústavnej sťažnosti je evidentné, že sťažnostná argumentácia je pokračovaním nesúhlasného postoja sťažovateľa so závermi všeobecných súdov vo vzťahu k jeho odvolaniu, po ktorom vzápätí nasledovalo rozviazanie pracovného pomeru.

10. Podľa napadnutého rozsudku sa krajský súd stotožnil s rozsudkom okresného súdu, podľa ktorého odvolanie sťažovateľa z funkcie riaditeľa školy bolo realizované listom starostu obce č. 570/2015 z 26. augusta 2015 s odkazom na uznesenie rady školy. V nadväznosti na list o odvolaní podľa súdov sťažovateľ za účasti zamestnancov školy na výslovnú otázku zástupkyne školy poverenej riadením školy, či chce zostať pracovať na škole, uviedol, že *„nemieni pokračovať na škole ako učiteľ a že nemieni byť vôbec zamestnaný na škole, pretože po odvolaní z funkcie riaditeľa by to bolo pod jeho úroveň“*.

11. Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

12. Krajský súd v podstate uzavrel, že sťažovateľom odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu má oporu vo vykonanom dokazovaní a vec bola aj správne právne posúdená. Aj keď rozsudok okresného súdu nie je ústavnou sťažnosťou výslovne napadnutý, ústavný súd v rámci prieskumu ústavnej udržateľnosti posudzoval napadnutý rozsudok v jednote s rozsudkom okresného súdu.

13. Sťažovateľ namieta už prvotné štádium procesu ukončovania jeho pôsobenia vo funkcii riaditeľa školy, a to jeho odvolanie, ktoré považuje za neodôvodnené a navyše vykonané neoprávnenou osobou, s čím sa súdy podľa neho nevyrovnali. Uvedená argumentácia sťažovateľa zjavne neobstojí.

14. Súdny preskúmali vec sťažovateľa podľa zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z.“) a podrobne odôvodnili zodpovednosť sťažovateľa ako riaditeľa školy, právomoc rady školy podať návrh na jeho odvolanie a tiež právomoc zriaďovateľa školy riaditeľa školy odvolať.

15. Ústavný súd nevidí dôvod na konštatovanie nevyrovnanosti sa zo strany súdov s námietkou sťažovateľa k neuvedeniu dôvodov v liste, ktorým bol odvolaný (list z 26. augusta 2015). Už v úvode listu obce Nemecká sa uvádza tak návrh rady školy, ako aj jej uznesenie z 19. augusta 2015. Okresný súd podrobne rozpisal zistené nedostatky, ktoré vyvrcholili až do podania návrhu zo strany rady školy. Zďaleka nejde len o nevykonanie úhrad na účely dôchodkového poistenia, ale ide o pomerne rozsiahle nedostatky vo finančnom hospodárení sťažovateľa. Napríklad okrem iného sa spomína kúpa astronomického ďalekohľadu na výučbu žiakov, no tiež ďalekohľadu zn. BUSHNEL používaného v poľovníctve. Práve uznesenie rady školy robí úkon zriaďovateľa o odvolaní sťažovateľa z hľadiska dôvodov nezameniteľným. Neobstojí ani argumentácia o nedostatku oprávnenia na takýto úkon. Súdny použili relevantné právo vrátane ustanovenia § 3 ods. 11 zákona č. 596/2003 Z. z., podľa ktorého vo veciach odvolávania riaditeľa školy vystupuje za zriaďovateľa starosta obce a ten je aj pod odvolaním sťažovateľa z jeho funkcie podpísaný.

16. Ústavná sťažnosť vo vzťahu k napadnutému rozsudku neobstojí z hľadiska ústavnoprávných nárokov ani vo vzťahu k ukončeniu pracovného pomeru.

17. Ústavný súd uznáva výhrady sťažovateľa k čiastočne chaotickému prístupu školy v zložke rozviazania pracovného pomeru, najmä jeho časovému aspektu, ak sa ako koniec jeho pracovnoprávneho pôsobenia spomínajú až tri dátumy. Ústavný súd nevidí dôvod v tomto smere neaprobovať názor, že ak je dohoda o rozviazaní pracovného pomeru z určitého dňa, neprichádza do úvahy ako deň skončenia pracovného pomeru deň, ktorý tomu predchádza (porov. II. ÚS 287/2017). Súdny sa však podrobne vyrovnali aj s touto otázkou, ak platnosť rozviazania pracovného pomeru založili síce na pracovným právom predpokladanej písomnej forme dohody o rozviazaní pracovného pomeru, no súčasne bez následkov neplatnosti pre jej nedodržanie, keďže Zákonník práce pri tomto úkone takýto dôsledok nepredpokladá (§ 17 ods. 2 Zákonníka práce). Pre úplnosť súdny poznamenali, že dohoda o rozviazaní pracovného pomeru, ktorá obsahovala aj podpis sťažovateľa, bola z priestorov školy odcudzená.

18. Okresný súd až detailne uviedol výpovede troch svedkýň zamestnankýň školy o vyjadrení sa sťažovateľa na otázku, či chce pôsobiť po incidente na škole ďalej, a tie potvrdili jeho negatívnu odpoveď. Sťažovateľ sa následne po vyjadrení a po odovzdaní veci už na škole nemal ukázať a až 6. októbra 2015 zaslal mail o dočasnej práceneschopnosti.

19. Nemožno konštatovať, že s ohľadom na zistený skutkový stav, interpretáciu príslušnej právnej normy, subsumpciu zisteného skutkového stavu pod právnu normu, prijaté právne závery by rozhodnutie krajského súdu vykazovalo znaky zjavnej svojvôle a že súd nerešpektoval požiadavky vyplývajúce z obsahu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Za tohto stavu právne závery prijaté krajským súdom v predmetnej veci možno v konečnom dôsledku označiť za správne. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, ktoré skutkové tvrdenia strán považoval súd za rozhodné pre posúdenie veci, a je zrejmé, že krajský súd vychádzal predovšetkým zo stranami

predložených dôkazov. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu dáva sťažovateľovi jasnú odpoveď na to, že jeho skutkové a právne námietky nie sú dôvodné. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odpovedá na podstatné tvrdenia a námietky sťažovateľa. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet dôvod, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré nevykazuje znaky svojvôle či arbitrárnosti, ale je primeranou reakciou na prostriedky procesnej obrany.

20. Ústavný súd dospel k záveru, že námietky sťažovateľa neodôvodňujú prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, pretože sú zjavne neopodstatnené. Ustanovenie § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) dáva v záujme racionality a efektivity konania ústavnému súdu právomoc posúdiť prijateľnosť návrhu predtým, než dospeje k záveru, že o návrhu rozhodne meritórne nálezom. Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd takú sťažnosť, keď uplatnené námietky nie sú spôsobilé spochybniť ústavnosť napadnutých rozhodnutí. Ide o situácie, keď ústavnej sťažnosti chýba ústavnoprávna dimenzia. Tak je to aj v tomto prípade, preto ústavný súd sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

III.2. K namietanému porušeniu uplatnených práv uznesením najvyššieho súdu:

21. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07). Tieto závery možno obdobne vzťahovať aj na čl. 36 ods. 1 listiny.

22. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegationis iustitiae* (uznesenie najvyššieho súdu č. k. 6Cdo/155/2017 z 25. októbra 2017).

23. Uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu odmietnuté pre jeho neprípustnosť a ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala jeho postup, ktorý by nemal oporu v zákone. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že sťažovateľ neuniesol dôkazné bremeno, vysporiadal sa s rozpornosťou dátumov skončenia pracovného pomeru, rovnako

sa vyjadril aj k zmiznutiu dohody o skončení pracovného pomeru. Z uvedeného dôvodu preto rozsudok krajského súdu nezakladá následok vady konania, arbitrárnosti či neodôvodnenosti, ako aj nezákonnosť finančnej kontroly podľa § 420 písm. f) CSP.

24. Sťažovateľ prípustnosť dovolania odvodzoval aj od nastolenej právnej otázky „či musí byť aj s poukazom požiadavky na zvýšenú ochranu riaditeľa školy odvolanie z funkcie riaditeľa odôvodnené eventuálne či postačuje odôvodnenie odkazom na ustanovenie zákona bez skutkového vymedzenia“. Najvyšší súd k právnej otázke uviedol, že „odvolanie z funkcie je (jednostranným) právnym úkonom, pretože je prejavom vôle smerujúcim k vzniku, zmene alebo zániku tých práv, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú (§34 OZ). Pre určitosť a zrozumiteľnosť sa vyžaduje, aby v ňom bola uvedená funkcia, z ktorej sa zamestnanec odvoláva a deň, v ktorom sa z nej odvoláva. Žiadne z ustanovení uvedených predpisov ale neustanovuje, aby v odvolaní z funkcie boli uvedené dôvody, pre ktoré je zamestnanec odvolaný. Sankcia neplatnosti pre nedodržanie obsahových náležitostí, ale môže byť právny úkon postihnutý iba vtedy, ak to výslovne ustanovuje zákon. Právny úkon urobený zriaďovateľom – odvolanie z funkcie riaditeľa školy pre svoju formálnu platnosť nevyžaduje uvedenie dôvodov, a je preto potrebné vykladať ho aj ako prejav vôle, smerujúci k zániku práva, ktoré právny predpis s takýmto prejavom spája. Potom je zrejme, že pre jeho platnosť je postačujúca jeho určitosť a zrozumiteľnosť, ktorých naplnenie je dané uvedením konkrétneho ustanovenia zákona, ktoré priamo dáva oprávnenie zriaďovateľovi odvolať z funkcie riaditeľa školy pre závažné porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov.“. Najvyšší súd v tejto časti argumentácie odmietol dovolanie sťažovateľa podľa § 447 písm. f) CSP.

25. Ústavný súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého uznesenia odpovedá na podstatné tvrdenia a námietky sťažovateľa. Predovšetkým je to najvyšší súd, ktorý posudzuje prípustnosť dovolania. Z ústavnoprávneho hľadiska vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvod, aby sa spochybnovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho rozhodnutí.

26. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je nutné odmietnuť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

27. K rovnakému záveru ústavný súd dospel aj v súvislosti s námietkou porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a analogického práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými rozhodnutiami. Ide o práva hmotnoprávnej povahy. Sťažovateľ ich porušenie argumentačne odvíja od namietaného porušenia jeho práv procesnej povahy. Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľa, nevyhnutným predpokladom porušenia jeho hmotných práv by bol záver o tom, že došlo k porušeniu jeho procesných práv. Keďže ústavný súd vylúčil možnosť porušenia označených procesných práv sťažovateľa napadnutými rozhodnutiami, rovnako dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojich uplatnených hmotných práv.

28. Ústavný súd je toho názoru, že niet relevantnej spojitosti medzi napadnutými rozhodnutiami a namietaným porušením uplatnených práv. S prihliadnutím na zákonnosť napadnutých rozhodnutí, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.4. K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

29. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikomu nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

30. Vo všeobecnosti platí, že v každom jednotlivom prípade musia byť aplikované jasné pravidlá a existovať jasné záruky, ktorú zaistia objektivitu a transparentnosť a vylúčia akýkoľvek náznak svojvôle pri prideľovaní jednotlivých vecí sudcom *ad hoc* [rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 5. 10. 2010 vo veci DMD Group, a. s., proti Slovensku].

31. Zásada zákonného sudcu predstavuje v právnom štáte jednu zo základných garancií nezávislého a nestranného rozhodovania súdu a sudcu. Táto zásada je ústavnou zárukou pre každého účastníka konania, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolaní podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich prideľovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného prideľovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (pre rôzne dôvody rozličné účely) výber súdov a sudcov „ad hoc“ (IV. ÚS 257/07, I. ÚS 420/2020).

32. Vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti, chýba v obsahu ústavnej sťažnosti jej relevantné odôvodnenie v zmysle § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde. Nemožno pritom opomenúť, že pri povinnom zastúpení advokátom povinnosti advokáta [o. i. § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov] vylučujú, aby ich nahradzoval ústavný súd. Tento nedostatok náležitostí ústavnej sťažnosti v tejto časti má potom za následok jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

III.5. K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

33. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

34. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenia, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto

rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

35. Ústavný súd už rozhodol, že porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v kontexte ustanovenia § 124 zákona o ústavnom súde predstavuje tzv. „iný zásah“ (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Podstatou, účelom a cieľom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Uvedený právny názor je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (rozsudok ESLP z 3. 3. 2009 vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05).

36. Krajský súd napadnutým rozsudkom z 24. októbra 2018 potvrdil rozsudok okresného súdu. Je tak zjavné, že ústavná sťažnosť sťažovateľa podaná 17. mája 2021 je podaná oneskorene.

37. Ústavný súd dodáva, že síce ústavná sťažnosť vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššiemu súdu ohľadom namietaného porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy je podaná včas, však v tomto smer chýba v obsahu ústavnej sťažnosti jej relevantné odôvodnenie v zmysle už uvádzaného § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde. Tento nedostatok náležitostí ústavnej sťažnosti v tejto časti má potom za následok jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

38. Ústavný súd v závere konštatuje, že sťažovateľ svoju sťažnostnú argumentáciu odvíjal od nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 116/2020 z 23. februára 2021, ktorý sa týkal ústavnej ochrany v pracovnoprávných sporoch. Úlohou ústavného súdu bol v uvedenej veci ústavnoprávny prieskum, či okamžitým skončením pracovného pomeru univerzitnou nemocnicou bolo porušené základné právo sťažovateľky, ktorá zastávala funkciu prednostky kliniky a poskytovala zdravotnú starostlivosť ako lekárka na dobu určitú. V prípade sťažovateľa išlo o skutkovo a právne odlišnú vec.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. decembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu